

Heem-info

contact: 040 2016669 of 040 2014310

e-mail: secretaris@weerderheemvalkenswaard.nl

website: www.weerderheemvalkenswaard.nl

Rekeningnummer: NL82RABO0108210324 t.n.v. pennm HKK

Weerderheem is ANBI-vereniging Contributie: € 32.50

Heemkamer: Oranje Nassaustraat 8f, 5554 AG Valkenswaard, 040-2015055.

Open op dinsdag vanaf 20.00 uur en eventueel op afspraak.

U wilt het bestuur bereiken?							
maart 2018	Henk Wessels	voorzitter	De Vlasakker 17	5555 LG	Valkenswaard	040-2014310	
	Sjef Tooten	secretaris	Franciscusdal 48	5551 CS	Valkenswaard	040-2016669	
	Wil Mesman	penningmeester	Stakenborgakker 47	5554 GV	Valkenswaard	040-2070363	
	Loet Visschers	vice-voorzitter	De Lathyrus 22	5552 PJ	Valkenswaard	040-2017453	
	Jeanne van Bree-Meurkens	bestuurslid	Valkenierstr. 122	5555 JE	Valkenswaard	040-2019018	
	Erwin van Oorschoot	Bestuurslid	Hulstbeemd 29	5551 HP	Valkenswaard	040-8452950	
	Els Verbeek-Dielis	bestuurslid	Markt 56	5554 CD	Valkenswaard	040-2016313	

Algemene Leden Vergadering
heemkundekring Weerderheem Valkenswaard
dinsdag 20 maart 2018 20.00 uur
Cultuurcentrum Carolus Oranje Nassaustraat 8

Agenda

Inloop met koffie

1 Opening

welkom door de voorzitter
mededelingen

2 Verslagen

- notulen 21 maart 2017
- 'Jaarverslag 2017'
verslag bestuur
verslagen werkgroepen

met opmerkingen n.a.v. verslagen of werkgroepen

- financieel verslag penningmeester
- verslag kascommissie
- nieuwe kascommissie

3 Bestuurssamenstelling

- aftredend is voorzitter Henk Wessels
voorzitter sinds 2010

voorstel: herbenoemen Henk Wessels

- aftredend: bestuurslid Jeanne van Bree-
Meurkens, bestuurslid sinds 2010

voorstel: herbenoeming Jeanne v. Bree-Meurkens

- vaststellen: samenstelling bestuur 2018

4 Rondvraag en sluiting formeel gedeelte ALV

Pauze

bezoek en toelichting NSM
'Nederlands Steendrukmuseum'
(museumkaart!)

Nederlands Steendrukmuseum

Ja! Een van onze 'medebewoners' van Carolus.
De meeste leden zijn er op bezoek geweest of zijn
er vrijwilliger.

Oprichter van het Nederlands Steendrukmuseum
is Ir. Peter-Louis Vrijdag. Hij is uitgegaan van zijn
persoonlijke verzameling.

'Ik kom uit een drukkersfamilie. Mijn grootvader
Louis Vrijdag startte in 1905 te Eindhoven een
drukkerij voor muziekdruk. De typografie werd al
zeer snel gevolgd door de steendruk en de muziek-
druk door het drukken van etiketten en ringen
voor de bloeiende sigarenindustrie. Er waren des-
tijds in Nederland duizenden sigarenbedrijfjes.'

Omdat alles dreigde te verdwijnen van deze indrukwekkende technieken is het museum opgericht. Niet alleen om materiaal op te slaan maar vooral om bezoekers de technieken te laten zien.

De motivatie van een museum en de beschrijvingen van technieken leest men in de uitgave 'Het Nederlands Steendrukmuseum' (2011).

Een rijk geïllustreerd hardcover boek over het Nederlands Steendrukmuseum en eerbetoon aan de uitvinding en ontwikkeling van de steendruk en lithografie t/m heden.

Op 21 september 2001 werd het museum geopend met overal lithografische en steendrukdemonstraties, zelfs met de exacte replica van de stangpers van Aloys Senefelder. Het totale bezoekersaantal hangt rond de 100.000.

Naast de drukdemonstraties, de presentatie van museale zaken en activiteiten voor allerlei groepen, wordt met de regelmaat van de klok een tentoonstelling ingericht.

Vanaf november 2017 staat de Haagse kunstenaar Theo van Hoytema, 100 jaar geleden overleden, in de spotlight met een overzichtsexpositie van zijn lithografische werk.

Hij maakte furor met zijn kleurrijke kalenders en gedetailleerde sprookjesboeken. Zijn vrije prenten worden beschouwd als het allerbeste wat ooit in ons land op steen is gezet. De expositie van zijn werk is tot 2 april te bezichtigen.

De expositie brengt dan ook een breed overzicht van de kalenders, vrije prenten, boeken en toegepaste grafiek, zoals omslagbladen en affiches.

Nota bene: breng uw Museumkaart (of ander 'gratis toegang' pasje) mee! Dank je.

Rabobank Clubkas Campagne

Voorankondiging

De Rabobank Clubkas Campagne gaat van start! Met de Rabobank Clubkas Campagne stelt de Rabo een deel van hun winst beschikbaar als extra ondersteuning aan het lokale verenigingsleven. In 2018 is dit een bedrag van € 230.000,-.

Van 5 t/m 30 april mogen Raboleden stemmen. Natuurlijk bevelen we daarbij Weerderheem aan. Elke stem is geld waard!

Archeologie studiedag

Het NBAG (Noord-Brabants Archeologisch Genootschap) organiseert samen met Brabants Heem de archeologische Voorjaarsstudiedag op zondag 25 maart 2018. Het thema van de studiedag is: Nieuwe Onderzoekstechnieken - Nieuwe inzichten.

Nieuwe technieken op het gebied van chemie, biologie, natuurkunde, geoinformatica en computertechnologie hebben de archeologie enorm vooruit geholpen.

Denk aan isotopenanalyse en het gebruik van computeranimatie voor reconstructie en visualisering van huisplattegronden en gebouwen. Maar ook aan DNA-analyse waarmee volksverhuizingen uit het verleden scherper in beeld komen, En Remote Sensing (teledetectie), die verborgen steden tevoorschijn halen en GIS-analyses die helpen om een beter beeld te krijgen van de economie van het Romeinse Rijk.

Deze studiedag brengt een aantal van deze nieuwe disciplines voor het voetlicht.

Er ontstaan nieuwe inzichten, waarvan we kennis nemen, en we blikken in de archeologietoekomst.

Locatie: café-zaal 't Vrijthof, Molenstraat 6, 5688 AD Oirschot, tel: 0499 - 571442.

De kosten bedragen € 25 per persoon, te betalen in de zaal. Bij deze prijs is koffie, thee en de lunch (soep en broodjes) inbegrepen.

Wel aanmelden tevoren, voor 19 maart! (formulier bij Weerderheemsecretariaat)

Aanmelding e-mailen? nbgarcheologie@gmail.com

Programma

'Nieuwe Onderzoekstechnieken - Nieuwe inzichten'

10.30u Opening studiedag in Oirschot

10.40u Drone-technieken bij archeologisch onderzoek

11.25u 3d scannen, fotogrammetrie / 3d modellen

12.10u Lunch

13.15u Moving metals, Bronze Age metalworking

14.00u Een dubbele Tilburgse ver(r)assing: eivormige smeltkroesjes uit deIJzertijd

14.45u Pauze

15.00u Isotopenonderzoek aan skeletmateriaal

15.45u Grondradaronderzoek

16.30u Sluiting

'Netuur in alle tinte'

Op zondagmiddag 4 maart werd vanaf 14.00 uur in Sociaal Cultureel Centrum De Hoeve aan de Pastoor van Hapertstraat 1 in Lith het dertiende Brabants Boekenweekboek gepresenteerd. Een gezellige en gevarieerde middag met bijdragen van zangers, vertellers en dichters uit onze provincie onder wie eerdere winnaars van de Willem Ivenprijs Gerlaine Jansen, Riny Boeijen en Jan Luysterburg.

Voor de dertiende keer ook werd in 2018 de Brabants Boekenweekprijs toegekend. De Willem Ivenprijs gaat jaarlijks naar de schrijver van het beste verhaal of gedicht uit deze bundel. Dinthenaar Toon Kunnings viel nu de eer te beurt. Het was voor het eerst in de lange historie van de Willem Ivenprijs dat het traditionele beeldje van de 'Iven-haan' niet kon worden uitgereikt want

Toon was niet aanwezig.

Het is een provinciale aangelegenheid, maar daarbij werd dit jaar wel het landelijke boekenweekboekthema gebruikt/ingevuld: 'Natuur'.

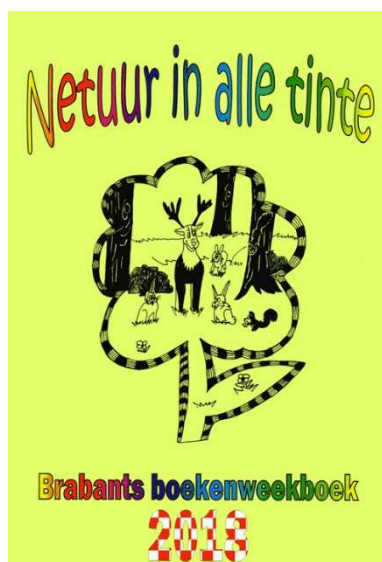
Bijdragen Weerderheemleden

Het boek is samengesteld met 55 lezenswaardige artikelen in proza of poëzie. Iris Bongers uit Lith zorgde voor de verluchting.

'Die van ons' zijn altijd present. Ook hier weer! De bijdrage van Mientje Kwinten-Evers gaat over 'bijzondere foto's aan de Dommel', Frans van Daal fantaseert over de wonderlijke zijtakken van een wandelende tak, Joke Peels-Mollen heeft het over hun volière die zongenode gasten krijgt en Tilly

Wijnen-Firet, handig als altijd, maakt inkt uit eikengal. Sommige van die verhalen kennen we!

Valkenswaardenaar Jacques van Gerven staat er in met een gedicht.

Uitgever is Johan van de Berg uit Almere. De uitgave telt 144 pagina's en kost € 13,95. Bij de boekhandel of bij Van de Berg in Almere. ISBN 978-90-5512-489-3.

Elektronisch Woordenboek van de Brabantse Dialecten (e-WBD)

Digitalisering en optimalisering van de toegankelijkheid is bij Weerderheem een belangrijk uitgangspunt. Zie onze beeldbanken.

Voor de 'heempoot dialect' maakt men ook 'stappen' (op provinciaal niveau) met het e-WBD (electronisch Woordenboek van de Brabantse Dialecten).

Het e-WBD bevat de inhoud van de drie delen van het *Woordenboek van de Brabantse dialecten* die in druk in 31 afleveringen zijn verschenen tussen 1967 en 2005. Daarnaast zijn er in 1967 en 2000 twee afleveringen gepubliceerd die geen taalmateriaal bevatten, maar inleidingen.

In het e-WBD kunnen geïnteresseerden de Brabantse '**trefwoorden**' opzoeken voor bepaalde '**begrippen**', zoals 'appelstroop' of 'persstro'. Daarbij worden ook de verschillende fonetische varianten, de zogenoemde '**dialectopgaven**' van de trefwoorden getoond.

Het is ook mogelijk alle trefwoorden van één bepaalde Brabantse **plaats** op te zoeken, hetzij door te zoeken op de plaatsnaam, hetzij door te zoeken op de **Kloekecode** van de bewuste plaatsnaam.

De 'Kloekecodes' zijn unieke nummeringen die de dialectoloog G.G. Kloeke in 1926 heeft toegekend aan de plaatsen en gehuchten in Nederland, Vlaanderen, Frans-Vlaanderen en het noordwesten van Duitsland. Ze bestaan uit een hoofdletter gevolgd door drie cijfers met soms een kleine letter daaraan toegevoegd. Omdat de oorspronkelijke nummering in de loop van de tijd is uitgebreid, bestaan er een naast de oude Kloekecodes ook nieuwe Kloekecodes; in de zoekapplicatie worden beide versies getoond.

Het e-WBD bevat 15.794 begrippen, 140.091 trefwoorden en 1.704.116 dialectopgaven, verzameld in ruim 2950 Brabantse plaatsen ofwel dialecten (iedere plaats vertegenwoordigt een eigen dialect).

Schaam je er niet voor bovenstaande nog eens te moeten herlezen. Wat ook kan: grasduinen op genoemde website, die op 14 december vorig jaar gelanceerd werd.

'Gemeint en Gemeenschap in Peelland'

Naar aanleiding van de promotie van historica dr. Lia van Zalinge-Spooren vindt op vrijdag 16 maart in Museum Klok & Peel in Asten de studiemiddag 'Gemeint en Gemeenschap in Peelland' plaats.

De studiemiddag is gratis toegankelijk. Het is een minisymposium met vier sprekers:

Prof. Dr. Arnoud-Jan Bijsterveld: 'Wat weten we van onze middeleeuwse dorpen';

Dr. Lia van Zalinge-Spooren: 'Jaargeboden voor gemeint en gemeenschap';

Piet Snijders: 'Leven in en met de Peel';

Dr. Gerard Rooijakkers: 'De Peel, een wereld op zich'.

Organisatie: het Zuidelijk Historisch Contact, Museum Klok & Peel en Peel Academie.

Graag aanmelden tot 12 maart aanmelden via e-mail info@museumklokenpeel.nl.

Het boek van Lia 'Gemeint en gemeenschap, Jaargeboden in Peelland, circa 1300-1795' is op 16 maart ter plekke te koop.

Volksdevotie

'Volksdevotie' is het thema voor de tweejaarlijkse Knippenbergprijs. (drs. Willy Knippenberg)
In heemkundekringen, in musea en collecties, maar ook in erfgoedgemeenschappen als schuttersgilden en processie- en bedevaartgezelschappen nemen uitingen van geloof, vroomheid, religiositeit en spiritualiteit een belangrijke plaats in. In alle tijden heeft de godsdienstzin van mensen zijn uitdrukking gevonden in allerlei kleine en grote praktijken die zich afspelen naast het spirituele en rituele leven in de officiële kerken, synagogen en moskeeën. Deze praktijken worden samen aangeduid als volksdevotie.

Centraal staan immateriële handelingen, gebruiken en tradities, maar daarin spelen voorwerpen (beelden, prentjes, bidsnoeren, medailles, kaarsen, enz) een grote rol.

Personen, groepen, verenigingen en instellingen zetten zich in voor het in stand houden van die gebruiken of het verzamelen, documenteren en ontsluiten van de bijbehorende objecten.

De devotionalia komen onder de aandacht: via websites, Beeldbanken, in een verbinding met toerisme en recreatie of met het onderwijs, in tentoonstellingen en evenementen.

De Stichting Knippenbergprijs (waarin de Stichting Brabants Heem, de Historische Vereniging Brabant, Erfgoed Brabant, het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland en de Leerstoel Cultuur in Brabant participeren), gaat de Knippenbergprijs uitreiken aan het meest aansprekende, vernieuwende en publieksgerichte project waarin historische en/of actuele aspecten van volksdevotie worden vastgelegd, ontsloten, verrijkt en gedeeld.

Drs Willy Knippenberg

Alle heemkundekringen en andere organisaties worden opgeroepen vast na te denken over projecten en/of personen die genomineerd kunnen worden.

De indieningstermijn loopt tot 15 september 2018. Belangrijk is dat de ingediende projecten op die datum (grotendeels) zijn afgerond.

De uitreiking van de Knippenbergprijs is op zaterdag 17 november 2018 in Oisterwijk, herkomstplaats van de winnaar van 2016.

Het thema van de Knippenbergprijs sluit overigens aan bij het thema van de maand november van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed: 'Religieus verleden'.

Dialect: de Zachte G-prijs 2018

Uitreiking van de Zachte G-prijs is op donderdag 15 maart in de Podiumzaal van CHV Noordkade in Veghel.

Feestelijke avond over 'lied, gedicht en verhaal' in het Brabants dialect.

Met de prijs biedt Erfgoed Brabant een steun in de rug aan enthousiaste vrijwilligers, liefhebbers en beoefenaren van de Brabantse taal.

19.30u Ontvangst en inloop

20.00u Programma met diverse artiesten in dialect

21.30u Prijsuitreiking Zachte G-2018

22.00u Toost op de winnaar!

CHV terrein Veghel, Verlengde Noordkade 10-12, 5462 EH Veghel.

Toegang is gratis, aanmelden verplicht, vóór 9 maart via:

info@erfgoedbrabant.nl o.v.v. 'Zachte G-prijs' en het aantal mensen waarmee u te gast wilt zijn op deze avond. Tel. Erfgoed Brabant: 073 6156262.

WO I

De vierde WO I-tentoonstelling, die in juli 2017 is geopend was in de wintermaanden niet te bezoeken. Maar, alleluia, vanaf april kan elke liefhebber weer terecht.

Deze vierde expositie 'Dagelijks leven & Smokkel' is van zaterdag 7 april t.e.m. zondag 27 mei open.

Daarna volgt de laatste tentoonstelling: 'De bevrijding en de grote ontploffing':

van zaterdag 7 juli t.e.m. zondag 28 oktober 2018. Openingsuren: elke zaterdag en zondag 10u-16u. (behalve op Pinksterzondag 20 mei 2018)

Basisschool 't Smelleken maakt optimaal gebruik van het aanbod. Na een les op school (twee groepen 8) gaan ze 23 mei de tentoonstelling bezoeken.

Zijper Collectie Beheer Systeem

Het ZCBS, waar Weerderheem bij is aangesloten, houdt jaarlijks gebruikersbijeenkomsten voor de 47 aangesloten organisaties. Ze worden goed bezocht.

'Onze bijeenkomst' is bij: hkk Boxtel op zaterdag 24 maart.

Op de agenda staat onder meer een presentatie van de belangrijkste uitbreidingen en aanpassingen van ZCBS in 2017. Met daarbij een presentatie over de recente koppeling van ZCBS met Google's MyMaps.

Die van ons zijn erbij!

Emmy Tooten en Erwin van Oorschoot en Loet Visschers worden 'bijgespijkerd' en wisselen ervaringen uit.

'Lommel wittert! Rijke waters, golvend gras.'

In het noorden van Limburg (B) ligt natuurgebied 'de vloeiveiden van de Grote Watering' in Lommel. Reeds decennia lang worden hier allerlei activiteiten georganiseerd zoals beheerswerken om een uniek stukje natuur en oude landbouwcultuur in stand te houden, wandelingen en didactische activiteiten voor verenigingen en scholen, enz.. Jaarlijks worden hier nog grote oppervlakken grasland bevoeid zoals het eens begon in een ver verleden, in de negentiende eeuw.

Om het behoud van dit gebied en dit gebruik veilig te stellen en om nog meer mensen ermee in contact te brengen zijn Natuurpunt Noord-Limburg en Erfgoed Lommel enkele maanden geleden i.s.m. en onder begeleiding van het Centrum voor Agrarische Geschiedenis (CAG) in een traject gestart dat als doel heeft het gebruik van het bevoeien van de vloeiveiden ('het witteren') te laten erkennen als Vlaams 'Immaterieel Cultureel Erfgoed' (ICE). We streven ernaar om een zo ruim mogelijk publiek te laten kennis maken met 'het witteren' en zoveel mogelijk mensen actief bij dit gebruik te betrekken. Tijdens de 'witterweken', de periode van bevoeiing, zijn er veel activiteiten.

Woensdag 14 maart is voor óns interessant! 'Lommel wittert! Demonstratie en infomoment' voor natuurverenigingen, erfgoedverenigingen,

heemkringen, regionale landschappen en overheidssdiensten.

Programma van 14.00 - 16.00 u
Wateringhuis, Wateringstraat 80, Lommel-kolonie.
Hoge schoenen of laarzen zijn wenselijk.
Deelname is gratis.
Demonstratie:
Hoe gebeurt de weidebevloeiing in de praktijk?
Hoe wordt er 'gewitterd'?
Hoe gebeurde dit vroeger?
Informatie: Wat is traditionele weidebevloeiing?
Waarom komt het voor in de Kempen en in Lommel
Waarom wordt het nog steeds toegepast?
Hoe ziet de toekomst van dit stukje cultureel erfgoed er uit?
Ook de ter plekke gestelde vragen worden 'in de mate van het mogelijke' beantwoord.

'Tussen kunst en kist' 26 mei 3 juni

Funeraire kunst.
Een vooraankondiging voor de liefhebber!
In 2018 vieren we het eerste lustrum van de Week van de Begraafplaats. Sinds de Week in 2014 voor de eerste maal werd georganiseerd, heeft deze jaarlijkse manifestatie waarbij begraafplaatsen centraal staan, een vaste plek veroverd op de agenda van Nederland.

Funeraire kunst heeft betrekking op alle uitingen van kunst en symboliek die aangebracht zijn op grafmonumenten en begraafplaatsen. Dit kunnen beeldhouwwerken of objecten zijn, maar het thema kunst is veel breder. Het thema omvat muziek, literatuur, dans, theater, architectuur, fotografie en beeldende kunst.

maart

Brocante

Hé, een brocantezaak? Effe binnenlopen!
Zo is ons eigentijds shopgedrag. Het is nostalgie voor mensen van tussen de dertig en de zestig. Daarvoor lopen we ook markten, braderieën en veilingen af.

Het Franse woord brocante betekent letterlijk tweedehands (vintage) of curiosa (en dat zijn merkwaardige, zeldzame voorwerpen). Het is gelinkt aan het Engelse 'broker' (makelaar/verkopen).

Het betreft tweedehands spullen van de vorige eeuw, maar niet oud genoeg om antiek te zijn (antiek is minimaal 50 jaar oud, is de stelregel) en ze doen een tikkeltje 'landelijk' aan. Het gaat om huisraad en andere gebruiksvoorwerpen met een doorleefd karakter! (bladderende verf, hier en daar een scheurtje, enz.)

Het bedrijfsleven ruikt haar kans en produceert ook brocante: nieuwe producten met een doorleefd uiterlijk. De 'look' is gedateerd, de verf wordt wat afgeschuurd, wat krasjes erop, butsen in het zink.

Echte, originele brocante heeft vaak (overdreven maar geliefde) beschadigingen en ouderdomskwaaltjes:
kastdeurtjes sluiten niet goed, het tafeltje wiebelt, het gordijn is verkleurd, de tuit van de theepot is goor, de antimakassar is vergeeld, het glas is té craquelé, tegen de zinken afvalbak blijkt vaak geschopt, het hobbelpaard kijkt wat vreemd uit de ogen en mist één oor, één bureaulaatje sluit niet, de reiskoffer is gehavend, en zo voort.
Allemaal ideaal om in huis op goedkope wijze een unieke persoonlijke sfeer te creëren!

Maar, eropuit gaan hoeft allerm minst . . .
We hebben het web! Ja, je verdrinkt op het internet in de brocante-webwinkels. Dus?
Vul je vintageverzameling aan vanuit je wiebelende vintage teak lounge fauteuil met dié keuze uit de curiosa'massa' die zo goed bij jou past en die jou zoveel warmte geeft.

Dag	Datum	Hein Tops-zaal/Foyer	Vergaderzaal
1 ^e dinsdag	06-03-2018	Els Verbeek/Ria Mandigers	Bestuursvergadering
2 ^e dinsdag	13-03-2018	Sjef Tooten/Annie Jeurissen	Genealogie
3 ^e dinsdag	20-03-2018	Loet Visschers/Alg. Ledenvergadering	Gesloten
4 ^e dinsdag	27-03-2018	Jeanne van Bree/Piet Nass	